

MASTER OF COMMERCE (CBCS - 2018 COURSE)
M.Com. Sem-III :SUMMER- 2022
SUBJECT : RESEARCH METHODOLOGY-I

Day : Tuesday
Date : 5/7/2022

S-18536-2022

Time : 03:00 PM-06:00 PM
Max. Marks : 60

N.B.

- 1) All questions are **COMPULSORY**
  - 2) Figures to right indicate **FULL** Marks.
-

Q.1 What do you mean by 'Research'? Explain various types of research. (16)

OR

- a) Explain the requisites of good research problems (08)
- b) Explain the motives in research (08)

Q.2 What is 'Hypothesis'? State the significance of hypothesis in research. (16)

OR

- a) Explain the characteristics of research design. (08)
- b) Distinguish between Primary Data and Secondary Data. (08)

Q.3 What do you mean by 'Research report'? Explain the use of report for further research. (16)

OR

- a) Explain the contents of research report (08)
- b) Explain the various types of interview (08)

Q.4 Write Short Notes on **ANY THREE** of the following (12)

- a) Role of computer in research
- b) Bibliography
- c) Limitation of interview method
- d) Testing of hypothesis
- e) Analysis of Data

* * * * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

-
- प्र.१ 'संशोधन' म्हणजे काय? संशोधनाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. (१६)
- किंवा
- अ) आदर्श संशोधन समस्येच्या आवश्यक बाबी स्पष्ट करा. (०८)
- ब) संशोधनाचे प्रेरक स्पष्ट करा. (०८)
- प्र.२ 'गृहितकृत्य' म्हणजे काय? गृहितकृत्याचे संशोधनातील महत्त्व सांगा. (१६)
- किंवा
- अ) संशोधन आराखड्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. (०८)
- ब) प्राथमिक माहिती आणि दुय्यम माहिती यामधील फरक स्पष्ट करा. (०८)
- प्र.३ संशोधन अहवाल म्हणजे काय? संशोधन अहवालाचा पुढील संशोधनासाठी वापर स्पष्ट करा. (१६)
- किंवा
- अ) संशोधन अहवालातील तपशील स्पष्ट करा. (०८)
- ब) मुलाखतीचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. (०८)
- प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही तीनवर टीपा लिहा. (१२)
- अ) संशोधनातील संगणकाची भूमिका
ब) संदर्भ सूची
क) मुलाखत पध्दतीच्या मर्यादा
ड) गृहितकांची तपासणी
इ) माहितीचे विश्लेषण